

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10Sža/11/2014
Identifikačné číslo spisu:	1013201794
Dátum vydania rozhodnutia:	28.05.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Zuzana Ďurišová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:1013201794.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a z členov JUDr. Igora Belka a JUDr. Petra Paludu v právnej veci navrhovateľa R. J., narodeného X. S. XXXX, Afganistan, bydlisko t. č. I., právne zastúpeného Mgr. Jarmilou Várgovou, advokátkou, Brečtanová 21, 831 01 Bratislava, proti odporcovi Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, Migračný úrad so sídlom Pivonková 6, Bratislava, o opravnom prostriedku proti rozhodnutiu odporcu ČAS: MU-301-19/PO-Ž-2013 zo dňa 2. septembra 2013 o nepredložení doplnkovej ochrany, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/65/2013-32 zo dňa 8. januára 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 9Saz/65/2013-32 zo dňa 8. januára 2014 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

I.

Konanie pred správnym orgánom

Odporca rozhodnutím ČAS: MU-301-19/PO-Ž-2013 zo dňa 2. septembra 2013 z dôvodu nesplnenia podmienok uvedených v § 13a ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení platnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia (ďalej len „zákon o azyle“) rozhodol o nepredložení doplnkovej ochrany podľa § 20 ods. 3 zákona o azyle.

Rozhodnutie odôvodnil tým, že po vyhodnotení všetkých skutočností dospel k názoru, že v tomto prípade neboli splnené predpoklady predĺženia doplnkovej ochrany. Opísal zistený stav vecí a skonštatoval, že bezpečnostná situácia v Kábule, v meste K. resp. v provincii Balkh sa zlepšila natoľko, že navrhovateľovi v prípade návratu nehrozí vážne bezprávie. Uviedol, že navrhovateľ nemal žiadne problémy s afganskými štátnymi orgánmi, že mu nehrozí uloženie ani výkon trestu smrti, že v krajine pôvodu nebol objektom mučenia, neľudského či ponižujúceho zaobchádzania. Svoje právne závery doplnil o informácie o krajine pôvodu navrhovateľa, na ktoré sa v rozhodnutí odvolal a ktoré aj

identifikoval.

II.

Konanie pred súdom I. stupňa

Proti tomuto rozhodnutiu podal navrhovateľ v zákonnej lehote opravný prostriedok, ktorým sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a vrátenia veci odporcovi na ďalšie konanie s poukázaním na nedostatočne zistený skutkový stav - jeho osobnú situáciu a hrozbu krvnej pomsty po návrate do krajiny pôvodu. Krajský súd v Bratislave na základe opravného prostriedku navrhovateľa preskúmal rozhodnutie odporcu ČAS: MU-301-19/PO-Ž-2013 zo dňa 2. septembra 2013 a stotožniac sa s dôvodmi napadnutého rozhodnutia ho potvrdil.

K argumentom navrhovateľa uviedol, že námietka nedostatočne zisteného skutkového stavu je nedôvodná. Odporca vyhľadal a do spisu založil relevantné a aktuálne správy o krajine pôvodu navrhovateľa, týkajúce sa bezpečnostnej situácie tejto krajiny ako celku, osobitne zamerané tak na provinciu a mesto Kábul, ako aj na provinciu Balkh a mesto K. tiež na otázky zaobchádzania s afganskými navrátilcami. Odporca správne vyhľadal informácie, týkajúce sa Kábulu, nakoľko toto mesto navrhovateľ označil ako mesto jeho bydliska v konaní pred odporcom. Súd tiež pokladá za správne, ak odporca vyhľadal aj informácie o meste K. (resp. provincii Balkh). Do tohto mesta sa rodina navrhovateľa, ako aj rodina jeho brata presídlila v roku 2012 a teda vzhľadom na toto rodinné zázemie je nanajvýš dôvodné predpokladať, že v prípade návratu sa navrhovateľ vráti k svojej rodine v K.

Rovnako za nedôvodnú považoval hrozbu krvnej pomsty voči nemu a príslušníkom jeho rodiny. Odporca však v napadnutom rozhodnutí správne poukázal na skutočnosť, že ak sa aj príbeh, o ktorom navrhovateľ v konaní o udelení azylu v roku 2010 hovoril, stal tak, ako ho navrhovateľ opísal, následne nikto z rodiny navrhovateľa sa nestal objektom pomsty zo strany otca navrhovateľovej priateľky (resp. snúbenice, resp. manželky), pričom rodina navrhovateľa bez akýchkoľvek problémov žije v K. Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že ani sám navrhovateľ v konaní o predĺženie poskytnutej doplnkovej ochrany neprezentoval obavu z takejto pomsty. Ako jediný dôvod svojej žiadosti o predĺženie doplnkovej ochrany prezentoval zlú bezpečnostnú situáciu v krajine jeho pôvodu.

Podľa názoru krajského súdu navrhovateľom vznesené námietky neboli spôsobilé k tomu, aby súd napadnuté rozhodnutie odporcu zrušil, preto napadnuté rozhodnutie odporcu potvrdil ako správne a zákonné.

III.

Odvolaie a vyjadrenie odporcu

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ odvolanie, v ktorom uviedol, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonaval navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností.

Nesprávne skutkové zistenia sa mali týkať bezpečnostnej situácie aj po tom, čo jednotlivé časti krajiny, napr. aj Balkh, prešli pod správu afganských bezpečnostných síl. V oblasti sa vyskytujú násilnosti mnohokrát vedené alebo aspoň trpené vládnu mocou. Krajský súd podľa názoru navrhovateľa nedostatočne preskúmal možnosť repatriácie navrhovateľa po jeho návrate do vlasti v meste, kde býva jeho rodina, pretože navrhovateľ by mal odlišné postavenie ako jeho rodina, ktorá patrí medzi vnútorných a nie vonkajších repatriantov, ktorí majú vždy zhoršené postavenie. Krajský súd pri posudzovaní možnosti návratu navrhovateľa vychádzal z jedinej správy o situácii v meste, kde sa rodina nachádza, pričom nebola detailnejšie skúmaná situácia navrátilcov v tomto meste alebo oblasti.

Vzhľadom na dôvody odvolania navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 9 Saz/65/2013 zo dňa 8. januára 2014 zmenil tak, že rozhodnutie odporcu ČAS: MU-301-19/PO-Ž-2013 zo dňa 2. septembra 2013 zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie.

Odporca sa k podanému opravnému prostriedku vyjadril tak, že zistil dostatočne skutkový stav veci a nezistiac dôvody pre predĺženie poskytnutej doplnkovej ochrany túto nepredĺžil. Doplnil, že v prípade navrhovateľa je podstatná tá skutočnosť, že po presťahovaní do mesta K. provincie Balkh, nemal brat s rodinou ďalšie problémy s otcom navrhovateľovej manželky, ktorý predtým hrozil krvnou pomstou.

Nakoľko v provincii Balkh žije navrhovateľova blízka rodina, brat s rodinou a jeho rodičia, nebolo potrebné zisťovať dostupnosť podporných mechanizmov širšej rodiny v zmysle príručky UNHCR z augusta 2013. Pokiaľ právna zástupkyňa uvádza, že navrhovateľ sa nemá po návrate do Afganistanu na koho obrátiť, je to účelové tvrdenie. Právna zástupkyňa neuviedla v oprávnom prostriedku také skutočnosti, ktoré by mohli mať vplyv na zmenu posudzovaného rozhodnutia.

Odporca opätovne preskúmal navrhovateľovu žiadosť a dospel k záveru, že nespĺňa zákonné podmienky na poskytnutie doplnkovej ochrany. Navrhovateľ pochádza z provincie Kábul a po návrate do Afganistanu môže využiť možnosť vnútroštátneho presídlenia do mesta K. v provincii Balkh, pričom v oboch provinciách je bezpečnostná situácia stabilizovaná. Nepriaznivé sociálno-ekonomické podmienky, ani stresy z dôvodu dočasných konfliktných situácií v krajine, hoci aj podopreté prehlásením žiadateľa o možnosti jeho prenasledovania v domovskej krajine, nie sú dôvodom na to, aby sa zneužíval inštitút doplnkovej ochrany na dodatočné legalizovanie jeho pobytu v Slovenskej republike, ktorú si po nezákonnom vstupe na jej územie vybral za svoju cieľovú krajinu. Odporca však v prvostupňovom správnom konaní zistil, že žiadateľ nespĺnil primárny predpoklad na poskytnutie doplnkovej ochrany a v jeho prípade sa nepreukázala skutočnosť, že bude v prípade návratu do Afganistanu vystavený vážnemu bezpráviu v zmysle príslušných ustanovení zákona o azyle. Odporca z týchto dôvodov navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

IV.

Konanie pred odvolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku), preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, a jednomyseľne dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa nie je dôvodné. Odvolací súd rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 OSP s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 28. mája 2014 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku).

Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Podľa § 13c ods. 1 zákona o azyle (ďalej aj ZA), ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo poskytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle je vážnym bezpráviom

1. Uloženie trestu smrti alebo jeho výkon,

2. Mučenie alebo neľudské alebo ponižujúce zaobchádzanie alebo trest, alebo

3. Vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosti osoby z dôvodu svojvoľného násillia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Podľa § 20 ods. 3 veta prvá zákona o azyle, sa doplnková ochrana podľa § 13a a 13b poskytuje na dobu jedného roka a po uplynutí jedného roka sa poskytovanie doplnkovej ochrany na žiadosť predĺži vždy o jeden rok, ak sú splnené podmienky, ktoré sú uvedené v § 13a alebo 13b a nie sú dôvody na jej neposkytnutie.

V prerokúvanom prípade bolo bez akýchkoľvek pochybností zistené, či v mieste, kde sa v súčasnosti nachádza navrhovateľova rodina, ktorá mu môže poskytnúť pomoc pri spätnom presídlení v meste K. je bezpečnostná situácia zodpovedajúca možnosti navrhovateľovho bezpečného návratu a spätného usadenia sa. Správa založená v spise je na tento účel dostačujúca.

Odporca sa dostatočne zaoberal možnosťou hrozby vážneho bezprávia, mučenia, či hrozby uloženia trestu smrti. Napriek pochybnostiam o hodnovernosti príbehu predostretého navrhovateľom o jeho sobáša a krvnej pomste hrozacej zo strany jeho svokra, nič z toho sa nenaplnilo, čo nielen v značnej miere spochybňuje hodnovernosť príbehu, ale najmä umocňuje záver o možnom bezpečnom návrate navrhovateľa do krajiny pôvodu pri nesplnení podmienok uvedených v § 20 ods. 3 ZA.

Odporca podľa názoru odvolacieho súdu náležite vyhodnotil individuálnu situáciu navrhovateľa pri jeho prípadnom návrate a správne nezistil hrozbu vážneho bezprávia uvedenú v § 2 písm. f) ZA. Odvolací súd sa preto stotožnil so záverom krajského súdu, že rozhodnutie odporcu bolo vydané v súlade so zákonom, preto jeho odvolaním napadnutý rozsudok potvrdil podľa § 219 O.s.p. ako vecne správny.

V.

Trovy konania

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 250k ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku tak, že účastníkom ich náhradu nepriznal, pretože navrhovateľ nebol úspešný a odporcovi náhrada trov konania zo zákona nepatrí.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.